

ऐन्द्रो लवः। आत्मा (इन्द्रः)। गायत्री

इति वा इति मे मनो गामश्च सनुयामिति। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०१

गाम्- धेनुं चिद्रश्मिम्। अश्वम्- तुरगं प्राणम्। सनुयाम्- ददामि। इति। मे- मम। मनः- चित्तमस्ति। कुवित्- बहुवारम्। सोमम्- रसम्। अपाम्- अनुभूतवानस्मि॥१॥

प्र वाता इव दोधत उन्मा पीता अयंसत। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०२

वाता इव- वायव इव। दोधतः- कम्पमानाः। पीताः- अनुभूता रसाः। मा- माम्। उत् अयंसत- उद्यच्छन्ते। कुवित्सोमस्यापामिति॥२॥

उन्मा पीता अयंसत रथमश्वा इवाशवः। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०३

पीताः- अनुभूता रसाः। आशवः- वेगिनः। अश्वाः- तुरगाः। रथमिव- वाहनमिव। मा- माम्। उत् अयंसत- उद्यच्छन्ते॥३॥

उप मा मतिरस्थित वाश्रा पुत्रमिव प्रियम्। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०४

मा- माम्। मतिः। वाश्रा- धेनुः। पुत्रमिव प्रियम्- प्रियं वत्समिव। उप अस्थित- संयोजयति॥४॥

अहं तष्टेव वन्धुरं पर्यचामि हृदा मतिम्। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०५

अहम्। तष्टा- शिल्पी। वन्धुरम्- रथवन्धुरम्। इव। हृदा- हृदयेन भावनामयेन। मतिम्- विचारमयं मनः। पर्यचामि- साधु कर्तुं गच्छामि॥५॥

नहि मे अक्षिपच्चनाच्छान्तसुः पञ्च कृष्टयः। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०६

पञ्च कृष्टयः- पञ्च जनाः। मे- मम। अक्षिपत्- अक्षिमार्गम्। नहि। अच्छान्तसुः- अपवृण्वन्ति॥६॥

नहि मे रोदसी उभे अन्यं पक्षं चन प्रति। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०७

मे- मम। रोदसी- द्यावापृथिव्यौ। उभे। अन्यं पक्षम्। चन- अपि। प्रति समाने न भवतः॥७॥

अभि द्यां महिना भुवमभीरमां पृथिवीं महीम्। कुवित्सोमस्यापामिति॥ १०.११९.०८

महिना- माहात्म्येन । द्याम्- दिवम् । भुवम्- पृथिवीम् । अभि भवामि । महीं
पृथिवीमभिभवामि ॥८॥

हन्ताहं पृथिवीमिमां नि दधानीह वेह वा । कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०९

इह वा इह वा- अत्र वा तत्र वा । इमाम्- एताम् । पृथिवीम्- भूमिम् । अहम् । नि दधानि-
स्थापयामि ॥९॥

ओषमित्पृथिवीमहं जङ्घनानीह वेह वा । कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.१०

अहम् । पृथिवीम्- भूमिमभिलक्ष्य । इह वा इह वा- अत्र वा तत्र वा । ओषमित्- तपन्तं सूर्यम् ।
जङ्घनानि- प्रापयाणि ॥१०॥

दिवि मे अन्यः पक्षोऽधो अन्यमचीकृषम् । कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.११

मे- मम । दिवि- नभसि । अन्यः । पक्षः । अधः- अधस्तात् । अन्यम्- इतरम् । अचीकृषम्-
अलिखम् । कृष विलेखने ॥११॥

अहमस्मि महामहोऽभिनभ्यमुदीषितः । कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.१२

अहम् । महामहः- महतामपि महान् । अस्मि- भवामि । अभिनभ्यम्- नाभौ भवमन्तरिक्षम् ।
उदीषितः- उद्गतः ॥१२॥

गृहो याम्यरंकृतो देवेभ्यो हव्यवाहनः । कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.१३

गृहः- ग्रहीता । अरंकृतः- अलङ्कृतः सन् । देवेभ्यः- देवतार्थम् । हव्यवाहनः- हव्यवाहकः । यामि-
गच्छामि ॥१३॥